

Ergens heb ik eens gehoord dat men in bijna geen enkel dialect zoveel verkleinwoorden gebruikt als in 't plat Oostends.

Brugge schijnt ook wel veel woorden te verkleinen, maar of het even veel is als te Oostende, daar kunnen de Bruggelingen beter zelf over oordelen.

In ieder geval voor het minst dat de Oostendenaar wat nadruk op iets wil leggen, verkleint hij het woord zelf.

Zo zegt iemand dat hij een "huuzetje" gekocht heeft.

En dan denkt ge onwillekeurig aan een heel klein huisje, maar neen, het is omdat hij het met veel genoeg kocht dat hij zich zo uitdrukt. Het is immers een huis met twee verdiepingen en een garage.

Hetzelfde gebeurt met al de voertuigen. Vroeger nam men het "tramtje" naar het Sas, de Opex of de Vismijn. Men kocht een nieuw "velootje" en dan moest je niet denken aan een minifiets, maar wel aan een normale gewone fiets, waar de eigenaar echter zeer gelukkig mee was. Nu zijn er die een "autootje" gekocht hebben en als je de prijs ervan bekijkt, dan stel je vast dat het niet meer tussen de kleine wagens voorkomt. De eigenaar zal met genoeg spreken over zijn "karretje".

Eigenlijk begint het al met de opvoeding van het kind, dat men met veel "je", "sje" en "tje" spreekt. Om het kind vertrouwd te maken met de schoolgedachte zegt men: "en al gauw mag je naar 't schooltje".

De ouders hebben in hun vrijagetijd natuurlijk de klassieke troetelnaampjes voor elkaar gebruikt: "schatje", "schietje", "moksje", "kootje", "pietekootje", en zo maar verder. Met "ventje", "wuvetje", "siesje" kunnen ze ook nog in het leven verder mekaar betitelen.

Heb je al eens vrouwen over hun kleren horen spreken? Dan zijn de "rokjes", "de bloesjes", de "kleedjes", de "vestjes", de "pulltjes" en de "kostuumtjes" niet uit de lucht.

Als een vrouw boodschappen doet, dan bestelt ze een "kiloetje" boter, -patatten of -vis, precies of er grote en kleine kilo's zijn. En als dat zo is, dan bedoelt zij zeker met "kiloetje" een grote kilo.

't Is soms ook plezierig te horen hoe men over het eten spreekt. Men koopt een "menagiebroodje". Men zal zondag een "keuntje" of een "kiekje" eten. Met een "tartje" bedoelt men geen "pateetje", maar wel een normale taart. Tegen de kinderen zegt men ook dat vader gaan werken is voor "stuutjes". Aan de bezoekers vraagt men of ze een "pintje", een "aperitiefje", een "wijntje" of een "tasje" koffie willen hebben.

Wanneer de jongelui eens de bloemetjes gaan buiten zetten, spreekt men van een "steptje in de weireld zetten" of ook nog kortweg van een "sortietje" doen. En dan zullen ze ook een "dansje" doen en misschien een "stukje" gaan eten.

Als men een "luchtje" schept, kan men dit doen door een "stratje" of een "blokje" om te lopen. Ieder straat van Oostende heeft verschillende "hoeksjes". Men spreekt immers van de winkel op het hoeksje, hij staat op het "hoeksje" en loopt eens 'n keer vlug achter 't "hoeksje".

Bij de opening van een nieuw volkscafé wordt er aan de aanwezigen een "smakje" aangeboden. Wanneer men ergens iets zeer bijzonders te eten heeft gekregen, dan vertelt men nadien met glinsterende ogen "En 't was van lek me liptjes".

Bij de visserij spreekt men nog van "bootje-sjouwers", van "male-gastjes" en wanneer ze met hun schip langs de kaai zullen aanleggen roepen ze "smijt eens een endje".

Iemand die een "visje" gaan halen is naar de vismijn komt daarom niet thuis met één enkele vis, maar soms met een paar kílogram. Het is altijd hetzelfde, men wil zijn sympathie voor de zaak of het voorwerp op die manier nader betuigen.

Op sportgebied gaat het ook zo, Al van in het begin spreken de oude Oostendenaars van "'t Vegeetje".

En als men daar een nieuw "spelertje" heeft aangeworven, dan is dat zeker geen klein manneke. Hij kan bij de twee meter groot zijn, doch algemeen in de gunst van het publiek staan. Wanneer de voetbalploegen winnen dan zingen de supporters van "en m'hèn de puntjes mee". Bij de resultaten zegt men ook dat ze een "drawntje" speelden. Zo hoort men 's zondags wel eens "'t Was ééntj'-ééntje".

Met het cijferen gaat het ook zo. Men zegt een "ééntje", een "tweetje" en een "drietje".

De liefhebbers van paardensport spreken over de "pèrretjes" en alle koetsiers hebben een "pèrretje" voor hun koets. Het zijn gewone paarden, en zeker geen pony's.

Als men U vraagt "Hèb je nog een pleksje" verwacht men van u dat ge een normale plaats geeft. Een schoon "pleksje" in de zaal of op het strand. Voor ontspanning kan men naar het "cinematje" gaan, een "partietje" kaarten (ook een "kartje" leggen) of een "biljartje" gaan spelen.

Met geld spreekt men niet enkel van "frankjes", maar ook van "brief-tjes", zowel van 20, 100 of 5000 frank.

Als u ergens hoort dat zijn "brandje" hem vergezelde, dan weet u meteen dat hij een gelegheidslief of een intieme vriendin heeft.

Vroeger was het willicht nog meer de gewoonte om met "tje" te spreken, want ook plaatsen werden zo aangeduid, zoals het "Laiterietje" in het "Bosje". En u moet maar denken aan "totje", dat wil zeggen een kus, een gedroogde vis en een kleine botsing. Kon het beter uitgedrukt worden ?

Oostendenaars die sinds een tijd Oostende verlaten hebben, voelen zich altijd zeer gelukkig wanneer ze terug aan "'t zèetje" zijn. In dat éne woord ligt immers gans hun Oostende, waar ze hun "hertje" kunnen ophalen en terug van "Oetje Maatje" kunnen spreken.

(uit : "Langs 't hard zand" van Omer VILAIN)

FASELEN

Verleden jaar vroeg een lid wat het woord "Faselen" was, die Ed. Van Alderweireldt in een brief vermeld had. Wij antwoordden toen dat dit zeer lange stukken brandhout waren. Deze bepaling was juist, maar er is ook een tweede. Waar briefsteller ons sprak van "Cornee die faselen en teer verkocht", bedoelde hij met faselen, de lange stokken, waaraan men teerborstels vestigd. Wanneer een schip op het droge ligt, wordt het geteerd en daartoe heeft men lange teerborstels nodig. Deze breken echter gemakkelijk door het harde wrijven en de weerstand van de teer op het oneffen kielhout. Dus teer en faselen werden naar de